

5

Ymateb i gerdd

Ymateb i gerdd

Darllen (TC2): Ymateb i gerdd

Nod: Darllen y gerdd ‘Fy nheulu i a fi,’ Hedd ap Emlyn (Sgram!) ar goedd a dangos dealltwriaeth o’i chynnwys.

Camau:

1. Cyflwyno’r gerdd a geirfa fel teitl, bardd, pennill ac odl drwy chwarae’r gêmolen fel bod y dysgwyr yn cael cyfle i ymarfer y brif eirfa. (**Atodiad 1a ac 1b**)
2. Gall y dysgwyr wrando ar y gerdd yn cael ei darllen gan yr athro / ffeil sain ‘Sgram!’ ac yna ei darllen eu hunain mewn parau / grwpiau / bechgyn / merched.
Mae’n bwysig i’r dysgwyr gael cyfle i ddarllen y gerdd ar goedd sawl gwaith. Mae hyn yn datblygu eu hyder ac yn gwella eu gallu i ddarllen yn glir a chyda pheth mynegiant.
3. Cysylltu’r penillion â’r lluniau cywir (**Atodiad 2**).
4. Chwarae’r gêm dominos llun a gair fel bo’r dysgwyr yn dod yn gyfarwydd â’r eirfa (**Atodiad 3**).
5. Chwarae’r gêm ‘Tennis’ (**Atodiad 4**) fel bo’r dysgwyr yn cael cyfle i ail ymweld â’r brif eirfa.
6. Defnyddio taflen ‘Adnabod odl’ (**Atodiad 5**) fel bo’r dysgwyr yn adnabod geiriau sy’n odli yn y gerdd.

Ymateb i gerdd

7. Defnyddio **Atodiad 6** (Cysylltwch y cwpled) i osod y gerdd mewn trefn. Gellir cwblhau'r dasg hon fel tasg lafar neu'n ysgrifenedig.
8. Gan ddefnyddio **Atodiad 7** trafod mein prawf efo'r dysgwyr.
9. Cwblhau'r daflen 'Ymateb i gerdd' yn **Atodiad 8**. Annog y dysgwyr i ddefnyddio'r dechneg 'meddwl, paru, rhannu.' Y dysgwyr i gwblhau'r daflen yn unigol gan roi eu hatebion yn Gymraeg. Yna, dylid rhoi amser iddynt rannu atebion mewn parau. Wedi hyn, gall y parau rannu eu hymatebion gyda gweddill y dosbarth.

5

Responding to a poem

Responding to a poem

Reading (TC2): Responding to a poem

Aim: *To read the poem ‘Fy nheulu a fi’, Hedd ap Emlyn (Sgram!) aloud and show an understanding of its content.*

Steps:

1. Introduce the poem and vocabulary such as ‘teitl’, ‘bardd’, ‘pennill’ and ‘odl’ by playing the loop game so that the learners have an opportunity to use the main vocabulary. (**Appendix 1a and 1b**)
2. The learners can listen to the poem being read by the teacher / Sgram! sound file and then read it themselves in pairs / groups / boys / girls. It’s important that the learners have the opportunity to read the poem aloud a number of times. This develops their confidence and improves their ability to read clearly and with suitable expression.
3. Match the verses with the correct pictures (**Appendix 2**).
4. Play the domino game (words and pictures) to be found in **Appendix 3** so that the learners become familiar with the vocabulary.
5. Play the Tennis game (**Appendix 4**) so that the learners revisit the main vocabulary.
6. Use the ‘Adnabod Odl’ worksheet (**Appendix 5**) in order for the learners to familiarise themselves with the rhyme in the poem.

Responding to a poem

7. Complete the ‘Cysylltwch y cwpledi’ exercise (**Appendix 6**) in order to place the verses of the poem in the correct order. This can be completed as an oral or written task.
8. Use **Appendix 7** in order to discuss the assessment criteria with the learners.
9. Complete the ‘Ymateb i gerdd’ worksheet (**Appendix 8**) and encourage the learners to practise the ‘Think, pair, share’ technique. Learners to complete the worksheet individually and answer in Welsh. Then, they should be allowed time to share their answers with a partner. After this, the pairs can share their responses with the rest of the class.

Atodiad 1a / Appendix 1a

Barod ? - Ewch

Beth ydy

title

Yn Gymraeg?

teitl

Beth ydy

poet

Yn Gymraeg?

bardd

Beth vdv

verse

yn Gymraeg?

pennill

Beth vdy

from Pembroke

yn Gymraeg?

o Benfro

Beth vdv

ice skating

Yn Gymraeg?

sglefrio iâ

Beth vdv

poem

yn Gymraeg?

cerdd

Beth vdy

noise

Yn Gymraeg?

s̄n

Beth vdv

rhyme

yn Gymraeg?

Atodiad 1a (Parhad)

Appendix 1a (Continued)

odl

Beth ydy
my trombone
yn Gymraeg?

fy nhrombôn

Beth ydy
end
yn Gymraeg?

diwedd

Beth ydy
she glides
yn Gymraeg?

mae'n gleidio

Beth ydy
line
yn Gymraeg?

llinell

Beth ydy
all over the place
yn Gymraeg?

dros y lle

Beth ydy
all over the country
yn Gymraeg?

dros y wlad

Beth ydy
over to Anglesey
yn Gymraeg?

draw i Fôn

Stopiwch!

Atodiad 1b / Appendix 1b

Os gwelwch yn dda, cyfeiriwch at y PowerPoint a'r Camau.

Please refer to the PowerPoint and Steps.

Fy Nheulu a fi

Mae Mam yn hoffi pasta gwyn;
Mae Dad yn hoffi reis;
Mae 'mrawd yn hoffi pizzas mawr
A lot o *toppings* neis.

Dw i yn hoffi plataid mawr
O datws, ham a bîns;
Dw i ddim yn hoffi Cyri poeth,
Tomatos na sardîns.

Mae Taid yn hoffi dawnsio'n wylt
Mewn disco yn y dre;
Mae Nain yn hoffi sglefrio iâ-
Mae'n gleidio dros y lle.

Dw i yn hoffi reidio beič
A chwarae fy nhrombôn;
Mae'r sŵn yn cario dros y wlad-
O Benfro draw i Fôn.

Hedd ap Emlyn

Atodiad 1b

Atodiad 2 / Appendix 2

Os gwelwch yn dda, cyfeiriwch at y PowerPoint a'r Camau.

Please refer to the PowerPoint and Steps.

Fy nheulu a fi	Atodiad 2	
<p>Mae Mam yn hoffi pasta gwyn; Mae Dad yn hoffi reis; Mae 'mrawd yn hoffi pizzas mawr A lot o <i>toppings</i>neis.</p>	<p>Tynnwch linell o'r pennill i'r llun cywir.</p>	
<p>Dw i yn hoffi plataid mawr O datws, ham a bîns; Dw i ddim yn hoffi cyri poeth, Tomatos na sardîns.</p>		
<p>Mae Taid yn hoffi dawnsio'n wyllt Mewn disco yn y dre; Mae Nain yn hoffi sglefrio iâ - Mae'n gleidio dros y lle.</p>		
<p>Dw i yn hoffi reidio beic A chwarae fy nhrombôn; Mae'r sŵn yn cario dros y wlad - O Benfro draw i Fôn.</p>		

Atodiad 3 / Appendix 3

Dominos 'Fy nheulu i a fi'

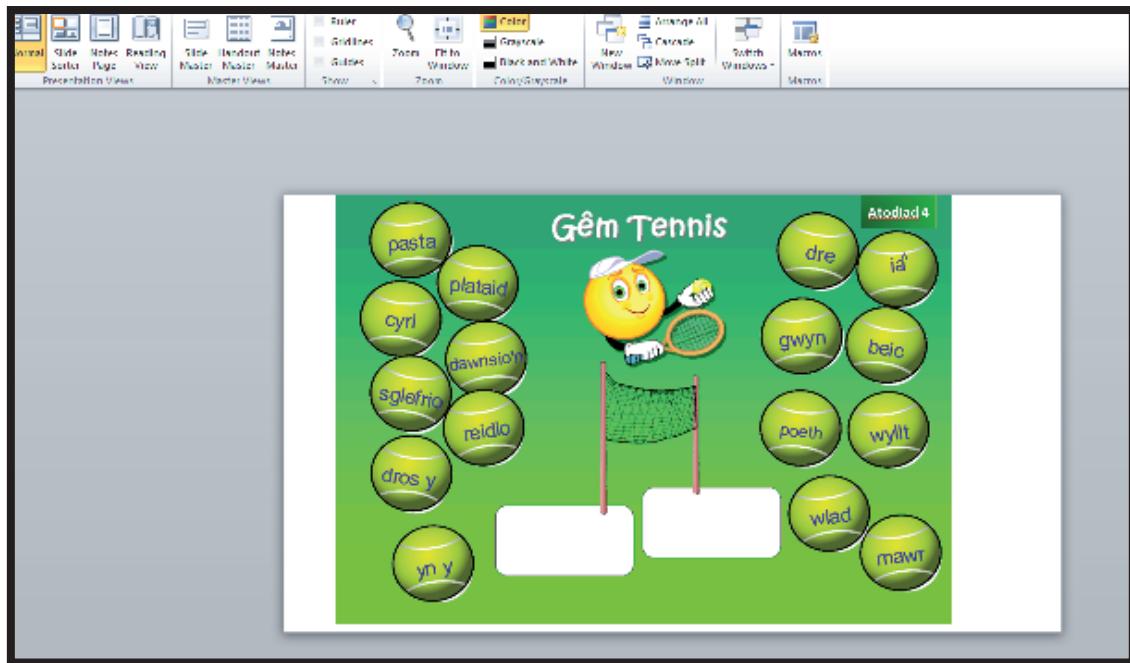
pasta gwyn		bîns	
reis		cyri poeth	
pizzas mawr		tomatos	
tatws		sardîns	
ham		dawnsio'n wyllt	
sglefrio iâ		fy nheulu i	
reidio beic		Dw i ddim yn hoffi	
chwarae fy nhrombon		Ynys Môn	
sŵn yn cario		Sir Benfro	
yn y dre		disgo	

Atodiad 4 / Appendix 4

Os gwelwch yn dda, cyfeiriwch at y PowerPoint a'r Camau.

Please refer to the PowerPoint and Steps.

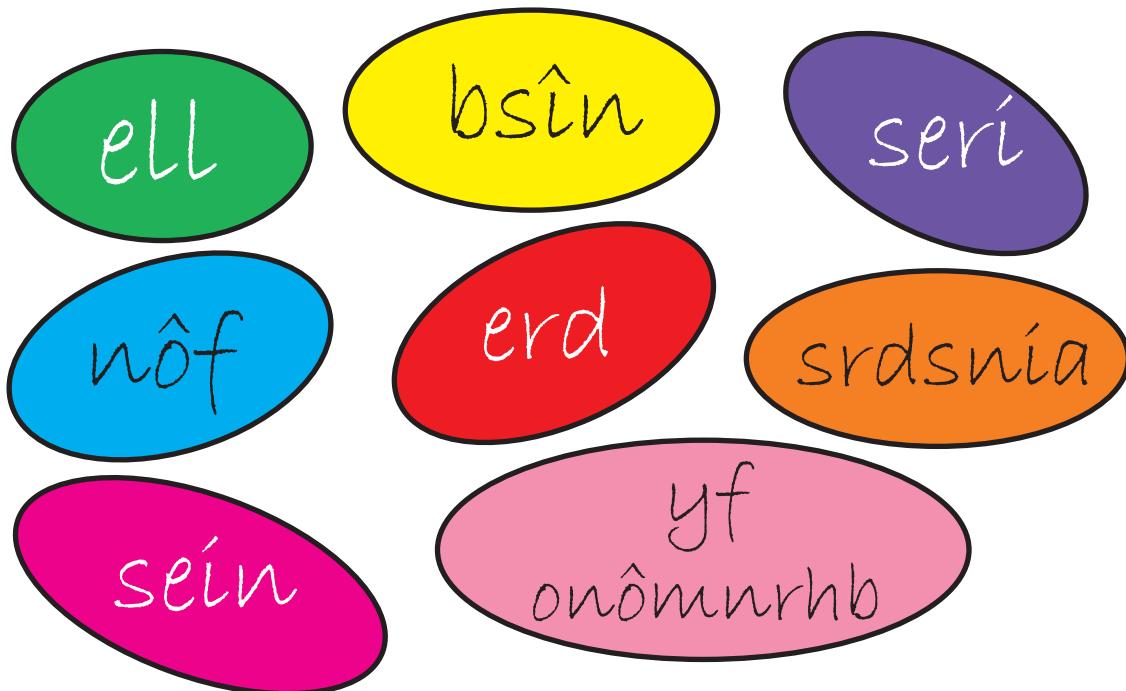

Atodiad 5 / Appendix 5

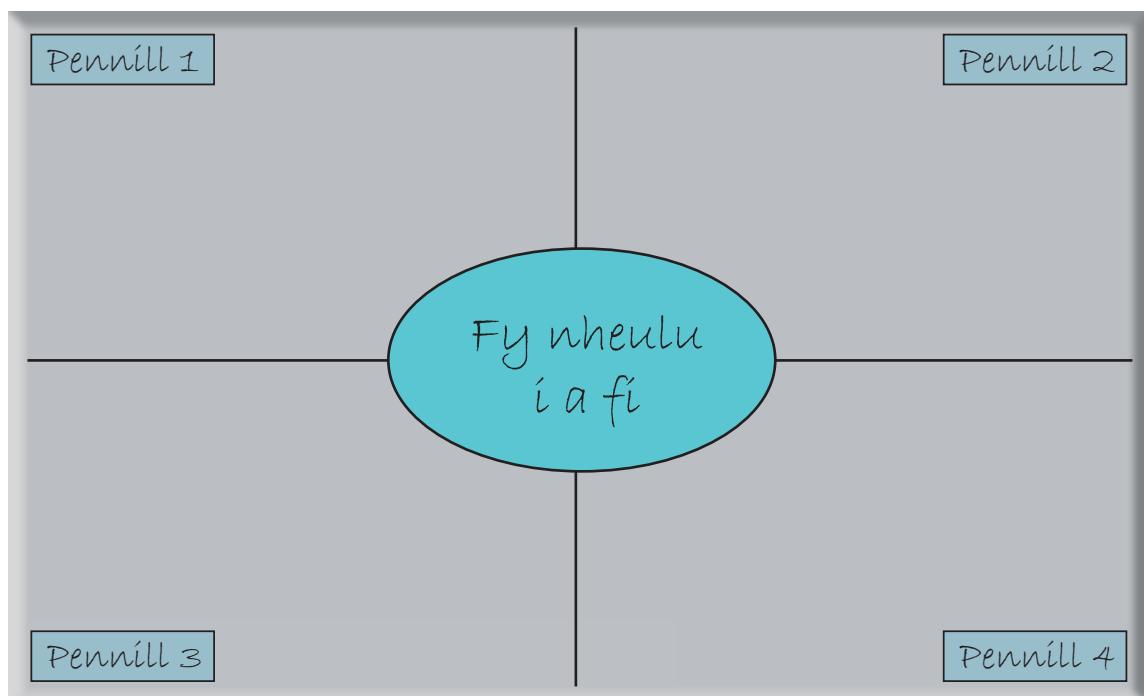

Adnabod odl

Pa eiriau o'r gerdd sy yma?

Pa eiriau o'r gerdd sy yma?

Atodiad 6 / Appendix 6

Os gwerwch yll tua, cyfeiriwr at y PowerPoint a i Canllau.

Please Refer to the PowerPoint and Steps.

Cysylltwch y Cwpledî	Atodiad 6 Cysylltwch y Cwpledî
Mae Mam yn hoffi pasta gwyn; Mae Dad yn hoffi reis;	Mae Nain yn hoffi sglefrio iâ - Mae'n gleidio dros y lle.
Dw i yn hoffi plataid mawr O datws, ham a bîns;	Mae'r sŵn yn cario dros y wlad O Benfro draw i Fôn.
Mae Taid yn hoffi dawnsio'n wyllt Mewn disco yn y dre;	Dw i ddim yn hoffi cyri poeth, Tomatos na sardins.
Dw i yn hoffi reidio beic A chwarae fy nhrombôñ;	Mae 'mrawd yn hoffi pizzas mawr A lot o toppings neis.

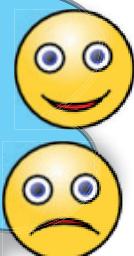
Atodiad 7 / Appendix 7

Ydwl i wedi ...

darllen y cwestiynau'n ofalus

read the questions carefully

edrych yn ôl ar y gerdd er
mwyn cael yr ateb cywir

*looked at the poem again in
order to find the correct answer*

defnyddio'r daflen
'Cyflwyno Cerdd' i wirio'r eirfa

*used the help sheet 'Cyflwyno Cerdd'
to check the meaning of vocabulary
e.g. 'bardd'*

ail ddarllen yr atebion

re read the answers

Haydi! ... ?

Atodiad 8 / Appendix 8

Os gwelwch yn dda, cyfeiriwch at y PowerPoint a'r Camau.

Please refer to the PowerPoint and Steps.

Fy nheulu i a fi

1. Teitl y gerdd ydy ...
2. Enw'r gerdd ydy ...
3. Beth mae dad yn hoffi fwyta?
4. Beth mae Nain yn hoffi wneud?
5. Pa bennill wyt ti'n hoffi?
6. Pwy sy'n hoffi dawnsio?
7. Blie mae 'reidio beic' yn y gerdd?

pennill 1
pennill 2
pennill 3
pennill 4

8. Pa fwyd wyt ti'n hoffi yn y gerdd?
9. Blie mae'r disco?
10. Dydy Hedd ap Emlyn ddim yn hoffi
 cyri poeth   sglefrio iâ
 pizzas mawr   pasta gwyn

Fy nheulu i a fi

1. Teitl y gerdd ydy ...
2. Enw'r gerdd ydy ...
3. Beth mae dad yn hoffi fwyta?
4. Beth mae Nain yn hoffi wneud?
5. Pa bennill wyt ti'n hoffi?
6. Pwy sy'n hoffi dawnsio?
7. Blie mae 'reidio beic' yn y gerdd?

pennill 1
pennill 2
pennill 3
pennill 4

8. Pa fwyd wyt ti'n hoffi yn y gerdd?
9. Blie mae'r disco?
10. Dydy Hedd ap Emlyn ddim yn hoffi
 cyri poeth   sglefrio iâ
 pizzas mawr   pasta gwyn

Atodiad 8
Ymatebi Gerdd

Darllenwch y gerdd yn uchelgyda / efo partner.

16